

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

DATO 14. april 2016

JOURNAL NR.

SAK-2016-102-0253

SEES ANFØRT VED SVARBARVEJLSE

SAGSBEHANDLER.BP

STATSADVOKATEN I
KØBENHAVN
KAMPMANNSGADE 1
1604 KØBENHAVN V

TELEFON 72 66 90 00
FAX 45 15 01 19

Tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder i de 5 sjællandske politikredse og Bornholms politi i 2015.

Indledning

Der har i politikredsene også i 2015 været stort fokus på at begrænse tilbageholdelser af børn og på at sikre overholdelse af reglerne for tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder.

Statsadvokaturen har i løbet af 2015 fortsat understøttet indsatsen i politikredsene, således at reglerne på området bliver overholdt og at der sker fyldestgørende dokumentation herfor. Der har således løbende været foretaget drøftelser af indsatsen i kredsene i forbindelse med Statsadvokatens tilsynsarbejde, herunder bl.a. under tilsynsbesøgene i kredsene.

Politikredsene har indsendt skemaer vedrørende samtlige tilbageholdelser og enerumsanbringelser i 2015, og jeg vedlægger min gennemgang af indberetningerne for henholdsvis 1. og 2. halvår 2015.

Resultatet for 2015 og udviklingen i forhold til 2014.

Resultatet for 2015 og udviklingen i forhold til 2014 fremgår i oversigtsform af skemaerne nedenfor.

Tilbageholdelser og enerumsanbringelser

	Tilbageholdelser i 1. halvår	Enerum i 1. halvår	Tilbageholdelser i 2. halvår	Enerum i 2. halvår	I alt
København	20	0	26	0	46
Bornholm	0	0	0	0	0
Københavns Vestegn	3	0	2	1	5
Nordsjælland	4	0	2	0	6
Midt- og Vestsjælland	4	0	8	1	12
Sydsjælland og Lolland Falster	2	0	1	0	3

STATSADVOKATEN

SIDE 2

Antal tilbageholdelser i alt: 72

Heraf antal enerumsanbringelser i alt: 2

Tilbageholdelser:

1. Udviklingen i antallet af tilbageholdelser i forhold til 2014.

I 2014 var der i de sjællandske politikredse i alt 150 tilbageholdelser, i 2015 er det samlede antal faldet til 72, hvilket jeg finder meget positivt.

Både i 2014 og i 2015 er det landets største politikreds, København, der har foretaget hovedparten af tilbageholdelserne. I 2015 står København således for 46 ud af 72 tilbageholdelser.

For så vidt angår udviklingen i løbet af 2015 viser tendensen en mindre stigning. I 1 halvår 2015 var der samlet 33 tilbageholdelser, i 2. halvår 39 tilbageholdelser. Særligt Københavns politi og Midt og Vestsjællands politi har haft flere tilbageholdelser i 2 halvår. Det bemærkes dog at 4 af de tilbageholdte børn i sidstnævnte kreds, indgår i 2 sager.

2. Antallet af tilbageholdelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler i kapitel 75 b,

Den langt overvejende hovedpart af de foretagne tilbageholdelser i 2015 er foretaget i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b.

9 tilbageholdelser i 2015 er, efter min opfattelse, ikke foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i retsplejeloven. Der er tale om 3 tilbageholdelser i 1. halvår og 6 tilbageholdelser i 2. halvår. 4 af sagerne vedrører enkeltstående butikstyveri, mens 3 af sagerne i 2. halvår (fra Københavns politi) vedrører tidsmæssigt sene afhøringer, som kunne have været foretaget i hjemmet. Jf. i øvrigt nedenfor.

STATSADVOKATEN

SIDE 3

Antallet af tilbageholdelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler ses i 2015 at udgøre en mindre andel end i 2014. Såfremt fokus rettes alene mod butikstyveri, blev der i 1. halvår 2014 tilbageholdt 21 børn for butikstyveri fordelt på 3 kredse (København, Midt og Vestsjælland samt Nordsjælland). I 2. halvår 2014 sås en forbedring, idet antallet af børn, tilbageholdt for butikstyveri, faldt til 11.

Der har også i 2015 været tilbageholdelser af børn for butikstyveri. I 1. halvår 2015 ses 3 børn tilbageholdt for butikstyveri (2 i København og 1 i Sydsjælland), mens antallet i 2. halvår 2015 er 6 (1 i Nordsjælland, 1 i Midt og Vestsjælland, samt 1 i Sydsjælland og 3 i Københavns politi). Det bemærkes dog, at der i flere sager vedrørende butikstyveri i 2015, tillige er indgået andre hjemmelsgrundlag for tilbageholdelse, hvorfor det ikke kan konkluderes, at samtlige 9 sager har været uhjemlet.

Jeg finder det generelt meget tilfredsstillende, at antallet af tilbageholdte børn for butikstyveri er faldet fra i alt 32 i 2014 til 9 i 2015.

De pågældende kredse har ved fremsendelse af indberetningskemaerne selv gjort opmærksom på disse tilbageholdelser, og har oplyst, at man fortsat har fokus på indskærpelse af, at særligt butikstyveri som udgangspunkt ikke kan begrunde tilbageholdelse af børn efter retsplejelovens regler.

Ud over tilbageholdelserne for butikstyveri, ses i 2015 alene enkelte sager vedrørende brugstyveri af knallert (København), at have givet anledning til overvejelser i relation til grundlaget for tilbageholdelserne, ligesom en mistanke om (organiseret) brugstyveri af cykel og en mistanke om overtrædelse af straffelovens § 197 (betleri), (København) også har givet anledning til en nærmere vurdering af, hvorvidt der har været grundlag for tilbageholdelser. I ingen af disse

sager har det dog kunnet afvises, at der har været grundlag for en kortere tilbageholdelse af barnet.

Endelig har Københavns politi i 3 sager fra 2. halvår 2015 (sag 5, 24 og 25) oplyst, at tilbageholdelse på politistationen i forbindelse med afhøringer, ikke burde have fundet sted. I samtlige sager var der tale om afhøringer som lå tidsmæssigt uger efter gerningstidspunktet, og Københavns politi har anført, at afhøringerne burde have fundet sted i barnets hjem. Jeg kan tilslutte mig dette.

Generelt har de iværksatte tiltag siden 2014 og 2015 med undervisning af relevante medarbejdergrupper, samling af sagerne ved henholdsvis de vagthavende eller øvrige overordnede politiledere, den løbende kvalitetskontrol, og det fortsatte ledelsesmæssige fokus på området, efter min vurdering, således medført dels et væsentlig fald i antallet af tilbageholdelser, men også et fald i antallet af tilbageholdelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler i kapitel 75b.

STATSADVOKATEN

SIDE 4

Enerumsanbringelser:

3. Udviklingen i antallet af enerumsanbringelser i forhold til det foregående år.

Der er i 2015 sket et fald i antallet af enerumsanbringelser fra 21 i 2014 til 2 i 2015.

Begge enerumsanbringelser i 2015 fandt sted i 2. halvår og er fordelt på 2 kredse (Københavns Vestegn og Midt og Vestsjællands politi). Begge skete af sikkerhedsmæssige årsager. Det bemærkes at Københavns politi, der i 2014 stod for hovedparten af enerumsanbringelserne (12), i 2015 har formået helt at undgå enerumsanbringelser af børn. Det er endvidere lykkedes flere andre kredse igen i 2015 at undgå enerumsanbringelser. Jeg finder også udviklingen her meget positiv.

4. Antallet af enerumsanbringelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler i kapitel 75 b.

Der er i 2015 muligt alene tale om 1 enerumsanbringelse, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler.

Midt og Vestsjællands politi har således indberettet en enerumsanbringelse af et barn, der indledningsvist blev tilbageholdt med baggrund i retsplejelovens § 750 og muligt anden strafferetlig overtrædelse (chikanøse telefonopringninger

til 112), og siden overgik til en tilbageholdelse efter politiloven. I forbindelse hermed blev barnet enerumsanbragt af sikkerhedsmæssige grunde, hvorefter hun efterfølgende blev afhørt som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 (trusler mod polititjenestemand på stationen). Skemaet i sagen er efter min opfattelse ikke udfyldt på en måde, så det klart kan vurderes, med hvilken hjemmel og på hvilket grundlag, både tilbageholdelsen og enerumsanbringelsen er sket, herunder mangler der bl.a. også en mere detaljeret beskrivelse af barnets "ustyrlige og voldelige adfærd". Jeg agter at drøfte den konkrete sag med Politidirektøren.

STATSADVOKATEN

I forhold til 2014, hvor jeg havde bemærkninger i forhold til 6 enerumsanbringelser (i én sag fra Københavns politi), ses nu i 2015 også antallet af enerumsanbringelser, der ikke er foretaget i overensstemmelse med retsplejelovens regler, at være faldet til muligt kun 1 enerumsanbringelse.

SIDE 5

Afsluttende bemærkninger.

Jeg finder det meget tilfredsstillende at udviklingen fra 2014 er fortsat i positiv retning, således at antallet af tilbageholdelser og enerumsanbringelser er faldet markant, og at tilbageholdelserne nu også i langt hovedparten af sagerne ses foretaget i overensstemmelse med reglerne.

Tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn har også i 2015 været et fokuspunkt i mit tilsynsarbejde, og området og status har været drøftet på mine tilsynsbesøg i kredsene. Alle kredse arbejder fortsat med at holde fokus på området, og det er min opfattelse, at man også fortsat i alle kredse er meget opmærksomme på ikke at indbringe børn, der mistænkes for strafbare forhold til politistationerne, med mindre der foreligger det fornødne tilbageholdelsesgrundlag, og det i øvrigt skønnes nødvendigt.

Der er i alle kredse fastsat gode retningslinjer ligesom man er opmærksomme på at følge op i det omfang retningslinjerne ikke overholdes.

Det er særligt positivt, at man i flere kredse helt har undgået enerumsanbringelse.

Der er fortsat eksempler på sager, hvor skemaerne er utilstrækkeligt udfyldt. I 2. halvår 2015 har jeg således haft bemærkninger til ikke under 21 skemaer. Manglerne vedrører særligt beskrivelse af begrundelsen for enten grundlaget for tilbageholdelsen, eller udstrækningen af denne, ligesom det i flere skemaer ikke er angivet, hvornår tilbageholdelse overgår fra at være hjemlet i retspleje-

lovens regler til anden lovhjemmel. Kredsene er selv opmærksomme på problematikken, og jeg vil i forbindelse med tilsynsarbejdet i 2016 fortsat følge op på vigtigheden af, at skemaerne i disse sager udfyldes korrekt.

Der er fortsat enkelte tilbageholdelser, der er indberettet som foretaget efter retsplejelovens regler, selvom tilbageholdelsen ses at have været foretaget af hensyn til barnet selv, med hjemmel i fx politiloven.

I 1 halvår var der således tale om indberetning af 5 sager, fordelt på 3 kredse (Københavns politi, Midt og Vestsjællands politi og Midt og Vestsjællands politi) og i 2 halvår; 1 sag (Nordsjællands politi).

STATSADVOKATEN

SIDE 6

Det bemærkes i den forbindelse, at Københavns politi vedrørende 2 halvår 2015 har oplyst, at 5 sager ikke burde have været indberettet, idet der reelt har været tale om tilbageholdelser uden for strafferetsplejen. Henset til at det i skemaerne er anført, at tilbageholdelserne er sket på baggrund af mistanke om strafbart forhold (og i visse tilfælde også andet), har jeg dog valgt at medtage samtlige 26 sager fra København i nærværende indberetning.

Med venlig hilsen

Gyrithe Ulrich
Vicestatsadvokat